nieuws

Natuurpunt: "De Europese natuurwetten raken doel"

nieuws

Vorige week gaf de Europese Commissie de eerste resultaten vrij van een evaluatie van de Vogel- en Habitatrichtlijnen. De zogenaamde ‘fitness check’ van de twee belangrijkste natuurwetten van de Europese Unie heeft zowel voor- als tegenstanders. Natuurbeschermers vrezen voor een uitholling van de bestaande wetgeving terwijl sectororganisaties als Boerenbond de evaluatie aangrepen om aan te kaarten dat de natuurdoelstellingen onvoldoende rekening houden met de economische impact ervan. Natuurpunt lijkt opgelucht adem te halen na het inkijken van het evaluatierapport. “De Europese natuurwetten bieden veel meer voordeel dan dat ze geld kosten”, klinkt het.

19 NOVEMBER 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:33

Lees meer over:
europa
beleid
natuur



Vorige week gaf de Europese Commissie de eerste resultaten vrij van een evaluatie van de Vogel- en Habitatrichtlijnen. De zogenaamde ‘fitness check’ van de twee belangrijkste natuurwetten van de Europese Unie heeft zowel voor- als tegenstanders. Natuurbeschermers vrezen voor een uitholling van de bestaande wetgeving terwijl sectororganisaties als Boerenbond de evaluatie aangrepen om aan te kaarten dat de natuurdoelstellingen onvoldoende rekening houden met de economische impact ervan. Natuurpunt lijkt opgelucht adem te halen na het inkijken van het evaluatierapport. “De Europese natuurwetten bieden veel meer voordeel dan dat ze geld kosten”, klinkt het.

In opdracht van de Europese Commissie heeft een panel van experten zich gebogen over de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Op hun evaluatierapport zal de Commissie zich baseren voor de ‘fitness check’ van de natuurwetgeving. In de lente van volgend jaar wordt het eindrapport verwacht. Het expertenrapport weerspiegelt niet de mening van de Europese Commissie maar is daarom niet minder belangrijk. Het dient bijvoorbeeld ook als achtergronddocument voor een conferentie in Brussel met alle lidstaten en stakeholders.

Natuurpunt heeft het rapport ingekeken en stelt tevreden vast dat je daarin geen rechtvaardiging vindt om het Europese natuurbeleid uit te kleden. “De studie toont aan dat er in verhouding tot de kostprijs een aanzienlijke reeks voordelen verbonden zijn aan de richtlijnen. De beschermde gebieden van Natura 2000 waarop de wetten van toepassing zijn, kosten namelijk zo’n 5,8 miljard euro per jaar, maar genereren opbrengsten in de vorm van ecosysteemdiensten tussen de 200 en 300 miljard euro per jaar. Daarbovenop zorgen ze voor 50 tot 58 miljard euro opbrengsten uit toerisme en recreatie.”

Hoewel het onderzoek de aanpassing van de natuurrichtlijnen niet ondersteunt, toont de studie wel het belang van een betere toepassing van de bestaande wetten aangezien de biodiversiteit in Europa nog steeds achteruitboert. De reeds getroffen maatregelen zijn onvoldoende, wat de experten afleiden uit de status van soorten en habitats. Ongeveer de helft van de vogelsoorten heeft een geruststellend grote populatie. Maar nog altijd is 17 procent van de vogelsoorten in Europa met uitsterven bedreigd en zit 15 procent bijna in de gevarenzone. Van de diersoorten uit bijlage II van de habitatrichtlijn kent minder dan een kwart een gunstige staat van instandhouding. Voor de habitats is het verdict nog alarmerender: slechts 16 procent heeft een goede staat van instandhouding want 47 procent krijgt 'onvoldoende' en 30 procent 'slecht'.
De Vogel- en Habitatrichtlijnen dragen alleszins in grote mate bij aan het behalen van de biodiversiteitsdoelstellingen die Europa vooropstelde. Maar beide natuurwetten kunnen de scheve situatie niet rechttrekken. Daarvoor zijn aanvullende maatregelen nodig, bijvoorbeeld vanuit het landbouwbeleid. De experten voegen er nog aan toe dat de richtlijnen buiten het Europese netwerk van natuurgebieden waarop ze van toepassing zijn (Natura 2000) weinig hebben betekend voor fauna en flora. Dat motiveren ze door te verwijzen naar de grotere achteruitgang van vogelsoorten die niet alleen in natuurgebied in hun sas zijn maar voedsel en nestgelegenheid zoeken daarbuiten, op het platteland.
Chris Steenwegen, directeur van Natuurpunt: "Deze studie bevestigt waar 520.000 Europeanen en 40.000 Belgen ook voor gepleit hebben. Vlaanderen investeerde enorm veel in de uitvoering van de Europese natuurrichtlijnen. Het is voor ons het beste kader om zowel te zorgen voor de natuur als voor juridische rechtszekerheid voor de economie. We verwachten dan ook dat alle Belgische natuurministers hun steun uitspreken voor het behoud én beter uitvoeren van de Europese natuurwetten."
Ariel Brunner, het beleidshoofd van Birdlife Europe, verklaart: "De fitness check is overduidelijk. De Vogel- en Habitatrichtlijnen missen hun doel niet en er is geen gegronde reden voor een samensmelting of aanpassing. Het bewijsmateriaal toont ook duidelijk aan waar de werkelijke problemen liggen: een onvoldoende toepassing van de wetten, een gebrek aan fondsen en de impact van slecht beleid zoals het gemeenschappelijk landbouwbeleid."
Omdat de natuurbeweging zo scherp is voor het landbouwbeleid zoeken we in het expertenrapport op wat daarover precies geschreven wordt. Het klopt dat de experten wijzen op sectoraal beleid dat mogelijk een contraproductief kan hebben op de instandhouding van habitats en soorten. En het is inderdaad zo dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid als voorbeeld gegeven wordt. Maar in de analyse van de coherentie van het EU-beleid wordt erkend dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de natuurwetgeving elkaar kunnen versterken, weliswaar op voorwaarde dat de lidstaten de juiste keuzes maken bij de implementatie op het terrein.
Positieve effecten voor de biodiversiteit kunnen bijvoorbeeld verwacht worden van de randvoorwaarden voor inkomenssteun en van de extra subsidies voor landbouwers die in gebieden met een 'natuurlijke handicap' actief zijn. Door deze financiële steun kunnen zich vormen van landbouw handhaven die gunstig zijn voor beschermde habitats en soorten. In de praktijk is het echter al gebeurd dat lidstaten hun keuzevrijheid invullen met te weinig oog voor de natuur zodat de biodiversiteit negatief in plaats van positief beïnvloed werd.
Vanuit het landbouwbeleid mag vooral van de agromilieumaatregelen uit de tweede pijler (plattelandsbeleid) een gunstig effect op de biodiversiteit verwacht worden. Zonder deze maatregelen die gefinancierd worden vanuit het landbouwbudget zou het met de natuur op het platteland slechter gesteld zijn dan nu het geval is. Niettemin zijn de experten overtuigd dat het Europees landbouwbeleid meer zou kunnen bijdragen aan de doelstellingen van de natuurwetgeving. Daarvoor is volgens hen een budgetverruiming in de tweede pijler nodig en bij de lidstaten een grotere bereidheid om maatregelen te richten op de biodiversiteitsdoelstellingen.

Bron: Beleid.flits Natuurpunt / eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/

screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada